

ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНИХ ВТРАТ ВІД ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ АВТОТРАНСПОРТУ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

студент Лисенко О.А.

(наук. керівник к.е.н., доц. Сотник І.М., асп. Старченко Л.В.)

Перед світовою спільнотою стоїть завдання шляхом раціонального використання зберегти багатства природи сьогодні і відвернути негативні наслідки втручання людини у майбутньому. Для цього необхідне всебічне вивчення характеру антропогенного навантаження, оскільки однією з найгостріших еколого-соціальних проблем розвитку людства є збільшення обсягів забруднення атмосферного повітря антропогенними джерелами (промисловість, транспорт). В 2002 р. обсяг викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел та автотранспорту становив 85,9 тис. т., в 2005 р. - 26,1 тис. т. (що більше не 70%).

Сучасний стан основних виробничих фондів багатьох промислових підприємств та рівень їх технологій виробництва не відповідають вимогам екологізації виробництва.

Недоліки природокористування минулих років, дефіцит коштів на переозброєння виробництва і впровадження прогресивних екологічно безпечних технологій при одночасному впливі цих факторів привели до загострення екологічної ситуації.

Значним забруднювачем довкілля є транспортна галузь, зокрема її рухомі засоби (автомобілі, тепловози, морські та річкові судна), що використовують як пальне різні види нафтопродуктів, а також стаціонарні об'єкти матеріально-технічного забезпечення: склади пально-мастильних матеріалів, заправні станції, станції технічного обслуговування, майстерні тощо (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, N 38-39, ст.248).

Значної шкоди довкіллю завдають відпрацьовані гази автомобілів. Через великі обсяги використання пального автотранспорт забруднює навколишнє природне середовище токсичними компонентами, а саме солями свинцю - 25%, оксидом вуглецю – 50%.

У 24 великих містах України (зокрема в Києві, Харкові, Севастополі, Одесі) шкідливі викиди в атмосферне повітря внаслідок

роботи автотранспорту перевищують 50% їх загальної кількості.

Щорічно в атмосфері викидається велика кількість різноманітних речовин, кожна з яких небезпечна для живих організмів і завдає шкоди матеріальним цінностям (будівлям, спорудам, дорожньому покриттю тощо), наносячи великі економічні збитки.

Антропогенне забруднення атмосфери становить лише 0,5% від загального забруднення природними явищами (пилові бурі, виверження вулканів, лісові пожежі тощо), але саме цей тип забруднення має найбільш негативний вплив на навколишнє середовище.

Економічний збиток визначається суспільно необхідними витратами, що виникають внаслідок екодеструктивного впливу. Збиток характеризує зміну інтегральної еколого-економічної оцінки комплексу природних факторів або якогось природного блага в результаті погіршення його стану. Дія еколого-економічного збитку супроводжується погіршенням економічного стану суб'єктів господарювання.

Внаслідок дослідження впливу пересувних джерел на атмосферне повітря в Сумській області за 2005 рік було виявлено, що найбільш забрудненими районами є Сумський (1632,8 т.) та Білопільський (1553,5 т.), найменш забрудненими – Шосткінський (320 т.) і Середино-Будський (466,1 т.).

Проаналізувавши динаміку обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення визначено наступні тенденції: в 2004 р. їх загальна кількість по області становить 50583,1 тис. т., щодо 2005 р. то становище змінилося на краще – 50083,6 тис. т.

Література

1. Статистичний щорічник Сумської області за 2003 р.
2. Статистичний щорічник Сумської області за 2004 р.
3. Статистичний щорічник Сумської області за 2005 р.